

TSELA YA TSHEPEDIŠO YA TUMELELO YA TIKOLOGO YA AFRIKA BORWA

TOKOMANE

Tumelelo Ya Tikologo

MOHUTA WA MOTHOPO

Diminerale Ka Moka

SEKALA

Meepo Ka Moka

BADIRAGATŠI

Mokgopedi
(Ramoepo)Kgoro ya Methopo ya
Diminerale le EnetšiMolaodi wa Selete
(ka tlase ga Kantoro ya Tona
ya Methopo ya Diminerale
le Enetši)Kgoro ya Merero
ya TikologoMekgatlo ya
Kgahlego le Kamego

Ga go motho goba khamphani yeo e ka tsomago goba go rafa diepša -goba go dira ditiro dife goba dife tša go amana le go rafa diminerale goba didirišwa tša petroleamo -ge e se fela ge ba ka hwetša tumelelo ya tikologo pele. Go hwetša se, ba swanetše go dira Tekolo ya Seabe sa Tikologo.

EIA ke tekolo ya diabe tša kgonagalo le tše ukangwago tše tlhabollo ye šišintšwego e ka bago natšo tikologong. Tše di akaretša tshepedišo ya poledišano le setšhaba. Molao wa Taolo ya Tikologo wa Bosetšhaba o beile melawana ya taolo ya tikologo yeo e swanetšego go hlahla diphetlo tša

tikologo ka go leboy la bophelo bja moepo.

Ge o dira kgopelo ya tumelelo ya tikologo, mokgopedi o swanetše go romela EIA gammogo le pego ya tekolo ya motheo, nyakišišo le pego ya tekolo ya seabe sa tikologo, dipego tša ditsebi (go swana le dipego tša ditsebi tša meetse a ka tlase, ditsebi tša diphedi tša maphelopedi le ditsebi tša bohwa), tšišinyo ya mananeo a taolo a tikologo, dipeakanyo tša go tswalela le kabo ya matlotlo.

Mokgopedi o dira kgopelo ya tumelelo ya tikologo go Molaodi wa Selete (mohlankedi

ka tlase ga Tona ya Methopo ya Diminerale le Enetši) ya selete seo a nyakago go rafa dirafša goba go hlohloimiša. Tumelelo e fiwa mafelelong ke Tona ya Methopo ya Diminerale le Enetši.

Batho ba na le tokelo ya go ipelaetša ka tumelelo ya tikologo, yeo e tla fegago go šoma ga tumelelo go fihlela boipelaetšo bo phethagatšwa. Tshepedišo ya boipelaetšo e laolwa ke Tona ya Tikologo, Dithokgwia le tša go Rea Dihlapi.

TUMELELO YA TIKOLOGO

DIKGATO

BADIRAGATŠI

1 GO TSENZA KGOPERO

Ge ramoepo goba motsomi wa dirafša a romela kgopelo ya go rafa goba tumelelo ya go hlohloimiša, ba swanetše go romela kgopelo ya tumelelo ya tikologo sammaleetee. Ba romela ka seelektroniki ka phothale ya onlaene (SAMRAD) le go lefela tefo ya kgopelo ya go se bušetšwe morago bobedi.

1.1 Ge go amogetšwe kgopelo ya onlaene, Molaodi wa Selete o laela Mokgopedi go romela dipego tša tikologo tša maleba.

2 TSEBIŠO & POLEDIŠANO

Molaodi wa Selete o ntša Tsebišo ya Molao wa Tlhabollo ya Diminerale le Didirišwa tša Petroleamo wa Karolo ya 10, wo o nyakago gore Mokgopedi a tsebiše mekgatlo ya kgahlego gape ye amegago ka ga kgopelo ye šišintšwego le go amogela ditshwayotshwayo dife goba dife tša bona.

2.1 Go tsomega gore Mokgopedi a tsebiše mongnaga, modudi wa semolao le mokgatlo wo amegago ofe goba ofe ka go ngwala le go boledišana, gomme a romele dipuelo tša poledišano yeo go Molaodi wa Selete mo matšatšing a 30 go tloga ka letšatšikgwedi la Tsebišo ya Karolo ya 10.

TUMELELO YA TIKOLOGO YA AFRIKA BORWA

3 TEKOLO

Ditshepedišo tša go fapana di a latelwa bjale go eya ka gore ke tokelo ya go tsoma dirafša goba tokelo/tumelelo ya go rafa diepša. Ditokelo tša go tsoma diepša di nyaka pego ya tekolo ya motheo. Ditumelelo tša go rafa diepša goba ditokelo di nyaka nyakišio ka bottlalo le pego ya tekolo ya seabe sa tikologo. Tšeо go šomanwa ka tšona ka go fapana le gape mo tlase.

4 TEKOLO YA MOTHEO YA DITOKELO TŠA GO TSOMA DIRAFŠA

- 4.1** Mokgopedi o swanetše go romela Peakanyo ya Taolo ya Tikologo, le Pego ya Tekolo ya Motheo.
- 4.2** Kopano e swarwa le mekgatlo ya kgahlego gape ye amegago go swayaswaya ka tšišinyo ya Pego ya Taolo ya Tikologo le Tekolo ya Motheo.
- 4.3** Diégo tša tšišinyo di romelwa go Kgoro ya Methopo ya Diminerale le Enetši go lebeledišwa.
- 4.4** Tona wa Methopo ya Diminerale le Enetši a ka dumela goba a ganana le kgopelo ya tumelelo ya tikologo.
- 4.5 BOIPELAETŠO**
Bakgopedi goba mekgatlo ya kgahlego ya go amega yeo e gananago le sephetho sa Tona ba ka ipelaetsa go Kgoro ya Merero ya Tikologo.

5 TEKOLO YA NYAKIŠIŠO YA DITOKELO TŠA GO RAFA DIEPŠA

- 5.1** Pego ya Nyakišio ya Tšišinyo e gona go ba ingwadišitšego ka moka le mekgatlo ya kgahlego gape ye amegago gomme kopano e a swarwa gore ditshwayotshwayo di dirwe.
- 5.2** Pego ya Nyakišio ya Tšišinyo, gammogo le ditshwayotshwayo tše dirilwego ke mekgatlo ya kgahlego gape ye amegago, e romelwa go Kgoro ya Methopo ya Diminerale le Enetši go lebeledišwa.
- 5.3** Kgoro ya Methopo ya Diminerale le Enetši e ka dumela goba ya ganana le Pego ya Nyakišio ya Tšišinyo gomme mekgatlo ya kgahlego gape le ye amegago e a tsebišwa ka fao.
- 5.4** Ge di amogetšwe, Mokgopedi o laelwa go romela Peakanyo ya Taolo ya Tikologo le Pego ya Tekolo ya Seabe sa Tikologo.
- 5.5** Kopano e swarwa le mekgatlo ya kgahlego gape ye amegago go swayaswaya ka tšišinyo ya Peakanyo ya Taolo ya Tikologo le Pego ya Tekolo ya Motheo.
- 5.6** Diégo tša tšišinyo di romelwa go Kgoro ya Methopo ya Diminerale le Enetši go lebeledišwa.
- 5.7** Tona wa Methopo ya Diminerale le Enetši a ka dumela goba a ganana le kgopelo ya tumelelo ya tikologo.
- 5.8 BOIPELAETŠO**
Bakgopedi goba mekgatlo ya kgahlego ya go amega yeo e gananago le sephetho sa Tona ba ka ipelaetsa go Kgoro ya Merero ya Tikologo.

6 TUMELELO YA TIKOLOGO YE FILWEGO

